

Fapte care pot dauna grav sanatatii ...

Interesant și instructiv serialul *Să ne cunoaștem trecutul* [o istorie a “Gazetei literare” din vremurile trecute] semnat de Luminița Marcu și găzduit de **RL**. Alături de laude este loc și de critici. Observațiile subsemnatului pornesc de la episodul din nr. 24 din 15 iunie 2012 al **RL** în care autoarea serialului se referă la nr. 18 din 2 mai 1968 al “Gazetei literare care publică scrisoarea lui Lucrețiu Pătrășcanu din 3 martie 1946 adresată lui Lucian Blaga. Publicarea scrisorii-dedicație este considerată un eveniment literar de mare importanță.

Fragmentarea, uneori inabilă, asociată scoaterii din context provoacă cititorului, mai ales celui care n-a cunoscut direct dictatura comunistă, nelămuriri, îi lasă suspendată cunoașterea. Textul Luminiței Marcu este prea descriptiv, pare a fi scris de un grefier, nu de un critic și istoric literar. Lipsa *parti-pris*-urilor este bine venită, dar asta nu înseamnă renunțarea la spiritul critic însoțit de demersul analitic, alfel se ajunge, fără voie, la camuflarea perfidiei ideologice a “valorificării moștenirii culturale” practică de regimul comunist. În mintea cititorului amintit mai sus se naște ideea (chir convingerea, o spun din experiență profesională) că **LB** (și alții) nu a fost chiar așa de persecutat de comuniști, între 1948 (anul epurării) și 1961 (anul morții), după cum susțin “unii”. Și, apoi, nu știe cine este **LP** alăturat fraudulos lui **LB** în acțiunea de reabilitare ceaușistă.

LP nu este decât un vajnic ideolg-executant comunist care în diferite conferințe și articole spune despre filosoful Blaga că “este un mistic [...] cu înclinări eclectic și agnostic”, că “se complace” în “antiraționalism” și că este “vag teoretic”, este cel care afirmă că filosofia lui **LB** nu este decât expresia “crizei gândirii filosofice [burgheze]” {vezi vol. *Curenți și tendințe în filosofia românească, ediția princeps, 1946*).

Cunoscând toată tărășenia problemei, nu sunt de acord cu afirmația din finalul textului semnat de Luminița Marcu: “Textul [scrisorii], afirmă LM, e politic, amical chiar și dă măsura comportamentului socio-intelectual în vremurile de dinainte [...]” Aici se încheie episodul din *Să ne cunoaștem trecutul*. Reproduc scrisoarea după volumul *Filosofii paralele* de Marta Petreu, 2005, p.73

“3 martie 1946

Stimate Domnule Blaga

Cu toate că mi-a lipsit prilejul să vă cunosc personal, îmi fac o plăcere deosebită să vă trimit ultimul meu volum abia apărut – asupra filosofiei românești.

Supunându-l competenței și spiritului Dv. critic, îl supun în același timp și strălucitului filosof, care a adus un aport atât de bogat și de original în gândirea românească [s.n.-IP]. Este sublinierea pe care țin să o fac, tocmai [sub. în text] pentru că apăr alt punct de vedere decât al dv. în lucrarea alăturată.

Dorindu-vă multă sănătate, vă rog să credeți în bunele sentimente pe care vi le port, în așteptarea unui contact personal – care mie cel dintâi îmi va face o deosebită plăcere.

L. Pătrășcanu”

Lăsînd la o parte recunoașterea deosebirii ideologice, că de filosofie nici nu poate fi vorba la **LP** și urările din final, de circumstanță, de complezență, **întreb:** cînd este sincer și civilizată **LP**? cînd îl etichetează pe Blaga eclectic, mistic, agnostic, medieval înapoiat etc., etc., sau cînd îi laudă competența, spiritul critic și aportul bogat și original în gîndirea romînească?

Lucrurile trunchiate și nerezolvate integral dăunează grav sănătății ...

P.S. Desigur, în ideea că **LP** a fost o victimă a dictaturii dejiste, voi fi amendat pentru opoziția tranșantă față de **LP**. Avocatul comuniștilor și filosofului improvizat nu-i reproșez convingerile comuniste, **ci** renunțarea (fie și pentru o scurtă perioadă) la propria personalitate, la spiritul critic, la opinia personală, îi reproșez eludarea eticii și înlocuirea dialogului cu edictul partinic. Păcatele, chiar recunoscute și asumate prin *mea culpa* sau plătite prin jertfă, rămîn devenind umbra ta.